

Program Bezpieczeństwa w Szkole

IV Liceum Ogólnokształcące im. C. K. Norwida w Białymstoku

1. Charakterystyka szkoły i jej uwarunkowań środowiskowych.

IV Liceum Ogólnokształcące im. Cypriana Kamila Norwida należy do największych i najchętniej wybieranych liceów w mieście. Liczy 918 uczniów zgrupowanych w 30 oddziałach klasowych. Uczniowie naszej placówki to w większości młodzież miejska z Białegostoku oraz innych miast leżących na terenie województwa podlaskiego, około 10% stanowią uczniowie ze środowiska wiejskiego. Do naszej placówki trafiają absolwenci gimnazjów z bardzo dobrymi wynikami w nauce i zachowaniu. Szkoła posiada odpowiednie zaplecze techniczne. Składają się na nie: 2 pracownie informatyczne, 3 sale multimedialne, 3 pracownie językowe wyposażone w stanowiska komputerowe, jedna pracownia językowa wyposażona w tablicę interaktywną, 18 pozostałych sal lekcyjnych, w większości wyposażonych w jedno stanowisko komputerowe, pracownie biologiczna, fizyczna i chemiczna posiadające zaplecza, dwa centra multimedialne do użytku uczniów, czytelnia i biblioteka, stołówka szkolna, punkt małej gastronomii, pełnowymiarowa sala gimnastyczna, mała sala gimnastyczna, siłownia. Blisko położony basen oraz stadion MOSIR- u stwarzają dobre warunki do uprawiania sportu. Osiedle, na którym położony jest budynek szkolny, należy do stosunkowo spokojnych.

2. Stopień zabezpieczenia.

Budynek szkoły spełnia wszelkie wymogi bezpieczeństwa. Wykonano termomodernizację. Remonty i drobne prace naprawcze są dokonywane na bieżąco według potrzeb i możliwości. W szkole wykonywane są wszelkie działania zmierzające do zabezpieczenia przeciwpożarowego. Drogi i wyjścia ewakuacyjne są oznakowane i drożne. Systematycznie przeprowadza się próbne alarmy oraz dokonuje konserwacji urządzeń przeciwpożarowych. Sposób postępowania w czasie alarmu pożarowego określa Instrukcja – Załącznik 1. Szatnie uczniowskie są zamykane i nadzorowane przez pracownika obsługi. Wjazd na teren szkoły jest zabezpieczony szlabanem otwieranym pilotem. Warunki sanitarno – techniczne są bardzo dobre. Wszystkie sanitariaty zostały wyremontowane. W części sportowej przy szatniach uczniowskich znajdują się prysznice.

Szkoła jest objęta monitoringiem. Na terenie szkoły i na zewnątrz budynku pracuje łącznie 9 kamer. Obraz jest stale kontrolowany.

Zatrudnia się pracownika ochrony. Jego zadaniem jest stale nadzorować bezpieczeństwo uczniów na terenie szkoły i wokół niej. Wszystkie osoby obce wchodzące do szkoły są monitorowane przez pracownika ochrony a w razie jego nieobecności przy wejściu - przez portiera. Teren wokół budynku jest oświetlony.

3. Opiekuńcza i wychowawcza funkcja placówki.

W szkole zatrudniony jest pedagog i psycholog. Wyznaczony im zakres obowiązków obejmuje całokształt zadań opieki psychologiczno-pedagogicznej. Nad bezpieczeństwem uczniów czuwa też pielęgniarka szkolna. Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa uczniów odbywa się przez szereg działań informacyjnych i profilaktycznych. Należą do nich np.:

-warsztaty integracyjne przeprowadzane w klasach pierwszych na początku roku szkolnego przez pedagoga i psychologa szkolnego (pomagają one zbudować więzi w nowym środowisku klasowym, uczą współpracy i tolerancji, pomagają kreować własny wizerunek w klasie)

-realizowanie tych treści Szkolnego Programu Wychowawczego i Szkolnego Programu Profilaktyki, które dotyczą np. zasad zachowania się w przestrzeni Internetu, asertywności, praw człowieka.

- prelekcje dla uczniów pt. „Nie ufaj bezGranicznie” dotyczące zasad bezpiecznego poszukiwania pracy za granicą;
- pedagog szkolny oraz wychowawcy klas trzecich prowadzą zajęcia według programu „Stres pod kontrolą”, a rodzice uczniów klas maturalnych uczestniczą w prelekcji na ten temat;
- przy współpracy z Fundacją Edukacji i Twórczości został zorganizowany cykl spotkań z wolontariuszami na temat stereotypów i praw człowieka.
- przy współpracy z organizacją studencką AIESEC został po raz drugi zrealizowany projekt „Enter Your Future”, w ramach którego studenci z Tajwanu, Rumunii i Rosji uczyli młodzież rozpoznawania własnego potencjału, otwartości i tolerancji dla innych kultur.
- także przy współpracy z organizacją AIESEC zrealizowano projekt Yuong2, w trakcie którego praktykanci z Grecji, Portoryko, Chin i Kolumbii uczyli naszych uczniów otwartości, tolerancji, przezwyciężania stereotypów.
- realizowanie programu „Bezpieczne wakacje” (akcja informacyjna za pomocą ulotek, pogadarek na godzinach wychowawczych oraz informacji na stronie internetowej szkoły).

W ramach wsparcia uczniów z rodzin ubogich i dysfunkcyjnych udzielane są zapomogi, stypendia socjalne (szkolne), dofinansowanie obiadów w stołówce szkolnej, zwolnienia z opłaty Rady Liceum. Zasady udzielania pomocy określa *Regulamin Przyznawania Pomocy Materialnej Uczniom IV LO w Białymstoku*. Wychowawcy klas organizują pomoc koleżeńską uczniom mającym trudności w nauce a nauczyciele prowadzą zajęcia wyrównawcze. W szczególnych sytuacjach prowadzona jest terapia indywidualna lub rodzinna. Szkolne Koło Wolontariatu organizuje liczne akcje charytatywne na rzecz potrzebujących pomocy uczniów naszej szkoły oraz innych osób.

W szkole działa 70 kół zainteresowań, w tym 9 form zajęć sportowych. Uczniowie mogą też realizować swoje pasje uczęszczając na szkolne koło wolontariatu, do sekcji scrabble, do redakcji gazetki szkolnej lub biorąc udział w licznych akcjach organizowanych przez nauczycieli (np. w projekcie „Białystok i okolice”). Szkoła organizuje wypoczynek letni w postaci obozów językowych zagranicznych oraz zimowy w formie zajęć sportowych w szkole. Promujemy

aktywny wypoczynek poprzez wycieczki szkolne. Realizujemy projekt nauczycielski „Szkolne Biuro Turystyczne”, którego efektem był udział klasy turystycznej w Podlaskich Targach Turystycznych i opracowanie gazetki "Podlaskie na weekend", projektów klasowych wyjazdów turystycznych oraz artykułów na temat rozwoju turystyki w województwie.

4. Realizacja działań profilaktycznych.

W szkole obowiązują: Szkolny Program Wychowawczy, Szkolny Program Profilaktyki oraz program promocji zdrowia.

- Co roku prowadzone są następujące działania:

- Uczniowie i rodzice klas pierwszych uczestniczą w prelekcji przedstawiciela policji na temat „Odpowiedzialność prawna nieletnich” (uczniowie wychodzą na zajęcia do Policyjnej Izby Dziecka)
- Uczniowie i rodzice klas drugich uczestniczą w prelekcji „Bezpieczny Internet”.
- Uczniowie klas drugich i trzecich uczestniczą w wykładach na temat zaburzeń odżywiania (prowadzi prelegentka z Uniwersytetu w Białymstoku).
- Dziewczęta z klas trzecich uczestniczą w zajęciach poświęconych profilaktyce raka piersi (zajęcia prowadzi położna).
- Zajęcia na temat przemocy, problemów okresu dorastania, budowania relacji z rodzicami i w grupie rówieśniczej prowadzi pedagog szkolny.

Wychowawcy klas drugich wzięli udział w szkoleniu „Motywacja – tajemnica szkolnych sukcesów”. Chętni nauczyciele i wychowawcy brali udział w różnych szkoleniach związanych z funkcją opiekuńczą i wychowawczą placówki, między innymi organizowanych przez MODM, MONAR, ETAP.

Również młodzież włącza się w akcje profilaktyczne. Uczniowie pod kierunkiem nauczyciela biorą udział w ogólnopolskiej akcji „Mam haka na raka”, poświęconej profilaktyce chorób nowotworowych. W tym roku nasi uczniowie po raz drugi brali udział w ścisłym finale ogólnopolskim. Do prowadzonych przez nich działań należało min. nakręcenie filmu o profilaktyce

chorób nowotworowych oraz przygotowanie reportażu radiowego, który został nadany przez Radio Białystok.

Pielęgniarka szkolna prowadzi działania profilaktyczne nie tylko poprzez udzielanie indywidualnych porad i rozdawnictwo ulotek, ale także przez wykłady konwersatoryjne z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych na następujące tematy:

- Pierwotna profilaktyka wad cewy nerwowej,
- Zapobieganie chorobom nowotworowym,
- Skutki zdrowotne wynikające z nadmiernego promieniowania ultrafioletowego
- Rola badań profilaktycznych w zapobieganiu chorobom,
- Profilaktyka zakażeń wirusem A(H1N1)

5. Sposoby monitorowania oraz przestrzegania zasad i norm obowiązujących w szkole.

Zasady i normy obowiązujące w szkole reguluje Statut Szkoły oraz Regulamin Ucznia. Ewentualne naruszenia zasad są stale monitorowane. Pracownik ochrony zapisuje uwagi na temat zachowania uczniów, przypadków palenia papierosów, wychodzenia w kapciach na teren osiedla przy szkole (prawdopodobieństwo palenia papierosów) czy przeklinania. Uwagi te są dwa razy w semestrze przenoszone do arkusza zbiorczego znajdującego się w pokoju nauczycielskim. Wychowawca klasy potwierdza podpisem zapoznanie się z uwagami ochrony i przenosi te uwagi do dziennika lekcyjnego, gdzie na stronach przeznaczonych na notatki znajduje się miejsce poświęcone negatywnym uwagom. Tam też nauczyciele uczący daną klasę wpisują ewentualne uwagi negatywne (te wpisane przez nauczycieli najczęściej dotyczą braku zmienionego obuwia oraz spóźnień na lekcje). Wewnętrzny System Oceniania w części dotyczącej oceny zachowania przewiduje punkty karne za wszelkiego typu uwagi negatywne. Pełne odzwierciedlenie tych uwag znajduje się w notatkach w dzienniku lekcyjnym oraz w tabeli zbiorczej dotyczącej ocen zachowania danej klasy (s. ... dziennika lekcyjnego). Sekretariat prowadzi rejestr nagan wychowawcy klasy oraz nagan dyrektora szkoły udzielanych uczniom. Nauczyciel dyżurujący podczas przerwy nadzoruje

przestrzeganie zasad przez uczniów. Dyżury nauczycieli są kontrolowane przez dyrekcję szkoły.

6. Sposób postępowania szkoły w przypadku zaistnienia na jej terenie zdarzeń przestępczych lub innych o charakterze patologicznym.

W szkole obowiązują „Procedury postępowania w sytuacjach szczególnego zagrożenia” – załącznik 2.

W innych przypadkach stosuje się Regulamin Ucznia i Statut Szkoły.

Jedną z form działań wychowawczych skierowanych do uczniów, którzy sprawiają trudności wychowawcze, jest kontrakt, który podpisuje uczeń ze szkołą w obecności rodzica. Wzór kontraktu – załącznik 3.

7. Otwarcie szkoły na współpracę z innymi podmiotami.

W ramach działań opisanych we wcześniejszych punktach regularnie współpracujemy z następującymi instytucjami:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 2 w Białymstoku
- Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna dla Dzieci i Młodzieży z Zaburzeniami Emocjonalnymi w Białymstoku
- Podlaskie Kuratorium Oświaty (prelekcje o handlu ludźmi)
- Sekcja Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Białymstoku
- I Komisariat Policji w Białymstoku
- Policyjna Izba Dziecka
- MONAR
- ETAP
- AIESEC
- Wolontariusze Fundacji Edukacji i Twórczości
- Uniwersytet w Białymstoku

8. Diagnoza zagrożeń występujących na terenie szkoły.

Analiza zdarzeń i wypadków uczniów pozostających pod opieką szkoły w roku szkolnym 2009/2010.

Analiza wyników przeprowadzonej ankiety:

Wyniki badań ankietowych wskazują na to, że zdecydowana większość uczniów czuje się w szkole bezpiecznie -- %. Uczniowie czują się zagrożeni w ... %. Jako główne przyczyny zagrożenia wskazują lekcje, ponieważ mogą być odpytani, mogą dostać złą ocenę. Na uwagę zasługuje stosunkowo duża liczba (5) wskazań, że lekcje wf są przyczyną poczucia

zagrożenia. Jeden z uczniów napisał, że dzieje się to wtedy, gdy „jestem pośmiewiskiem dla innych z powodu słabej kondycji fizycznej”. Taka sama liczba uczniów wskazuje ochronę szkoły jako czynnik wywołujący poczucie zagrożenia. Może się to dzieć z tego powodu, że obowiązkiem ochrony jest reagować w sytuacjach nieprzestrzegania regulaminu ucznia (np. palenia papierosów w toalecie czy na pobliskim terenie).

Na poczucie bezpieczeństwa naszych uczniów wpływają następujące czynniki:

- posiadanie przyjaciół w szkole
- zatrudnienie ochrony
- pomoc wychowawcy
- życzliwe relacje między nauczycielami i uczniami
- pomoc pedagoga i psychologa
- pomoc innego nauczyciela

Na poczucie zagrożenia wpływają natomiast sytuacje, gdy:

- nauczyciele nie reagują, gdy dzieje się coś złego;
- na terenie szkoły przebywają osoby obce (zapewne uczniowie wskazują na absolwenta szkoły dość często odwiedzającego pracownika ochrony);
- uczniowie wyśmiewają lub zaczepiają innych uczniów;
- ktoś został okradziony w szkole;
- uczniowie zmuszają innych uczniów do milczenia;
- uczniowie stosują wobec innych przemoc fizyczną,
- zdarzyły się sytuacje pobicia
- uczniowie zmuszają innych do mówienia nieprawdy.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż 26 osób odpowiedziało, iż nie zgłosiło nikomu sytuacji, gdy w szkole zdarzyło się coś złego, a 9 osób, iż pomimo zgłoszenia sytuacja nie uległa poprawie.

Wnioski:

- Należy zwrócić szczególną uwagę na życzliwą atmosferę w czasie zajęć wychowania fizycznego (przeprowadzić odpowiednie pogadanki podczas godziny wychowawczej, przeprowadzić szkolenie zespołu nauczycieli wf).
- Należy częściej kontrolować pracę ochrony szkoły i na bieżąco uzgadniać właściwe zasady postępowania.

- Należy bezwzględnie reagować w każdej sytuacji, gdy jakieś zachowanie ucznia budzi podejrzenia, iż dzieje się coś złego oraz zadbać o spójność działań wychowawców i nauczycieli w sytuacjach łamania Regulaminu Ucznia.
- Należy wyegzekwować zakaz przebywania w szkole osób trzecich bez istotnego uzasadnienia.
- Należy przeciwdziałać przemocy psychicznej stosowanej przez uczniów poprzez wzmocnienie prowadzonych w tym kierunku działań profilaktycznych, działań ułatwiających adaptację w nowym środowisku oraz poprawę efektywności współpracy szkoły z rodzicami.
- Należy dążyć do pełnego wyjaśnienia zajścia w sytuacjach kradzieży lub bójki i włączyć działania wychowawcze (wezwanie rodziców, zastosowanie adekwatnej kary, podpisanie kontraktu, rozmowa z pedagogiem i inne).
- Należy prowadzić akcję informacyjną na temat konieczności zgłaszania sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa uczniów oraz zadbać o właściwe i pełne rozwiązanie problemów, o jakich informują uczniowie, aby swoim działaniem zbudować zaufanie ucznia do nauczyciela.

9. Osiągnięcia i sukcesy szkoły.

Do osiągnięć szkoły w zakresie bezpieczeństwa należą:

- a) Mimo dużej ilości uczniów w szkole - niewielki odsetek zdarzeń o charakterze patologicznym.
- b) Wypracowane standardy zachowań, które pozwalają na bardzo szybką interwencję w sytuacjach, gdy pojawiają się jakieś złe zachowania lub zagrożenia.
- c) Szeroko prowadzona akcja profilaktyczna, ujęta w stały program, realizowana we współpracy z instytucjami zewnętrznymi w celu zapobiegania najtrudniejszym i najczęstszym problemom wychowawczym.
- d) Realizowanie różnorodnych form pomocy w sytuacjach trudnych (pomoc materialna, psychologiczna i pedagogiczna).
- e) Bardzo dobrze prowadzona profilaktyka związana z ochroną zdrowia.
- f) Stałe badanie poczucia bezpieczeństwa uczniów przez ankietowanie (nie rzadziej niż co 2 lata) i realizowanie wniosków z tych badań, co

sprawia, że w ankietach na temat słabych i mocnych stron szkoły poczucie bezpieczeństwa uczniów jest stale odnotowywane jako bardzo mocna strona szkoły.